

"БИЗДЕ ОРУЧ ВАР МЪ?"



Хер йъл мюслюман аркадашлар ве акрабаларъмъз оруч тутаркен Месихчилерин арасънда айнъ сорулар чоалмая башлъйор: "Бизде оруч вар мъ?".

Оте яндан ьозеллиkle йени иманлълар бирчок топлуулукларда яигън олан 'зинджирлеме оруджуна' илги гъостериrlер, бъойле оручлара меракла катълмая хевеслениrlер.

Бурада инсан ен башта НЕДЕН оруч тутмак истедиини араштъралъм. Херкес кенди юреини араштърсън:

- оруч туттуум заман Аллахъмдан пуан (севап) казанмак мъ истийорум?
- йокса оруч тутмакла гюнахларъмъ ьодемейе ми бакъйорум?
- я да бютюн йъл Аллахън буйрукларъна бош верип, анджак ьозел гюнлерде оруч тутмакла дини гъревлерими йерине гетирдиими ми санъйорум?

Месихчи оларак садедже Раббин мерхамети ве иман етмекле куртулдуумузу билийоруз. Бу, заманла йени иманлъларън юреинде бир бошлук яратъйор: "Ама япабиледжеим хич бир шей йок му? Рабби мемнун етмек ичин херханги бир иш йок му?".

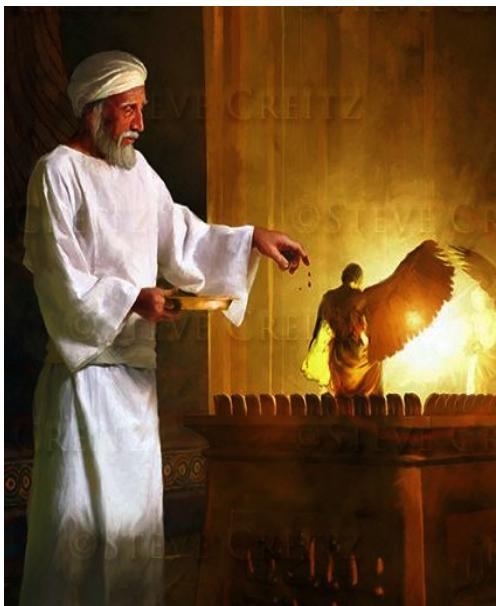
Кутсал Китап'та, хем Ески, хем Йени Антлашма'да оручла илгили бирчок айет булунуЙор. Анджак буйрук иле ьорнек арасъндаки фаркъ анламалъйъз: Раб бизе херханги бир иши яpmая буйуруйор му, йокса Кутсал Китап'та гечен инсанлар кендиleri карап верип бир шей ми яптълар? Буйрук, мутлака яpmамъз герекен бир иштири. Ама ьорнеклер гъорюондже онларън ийи яда къотю олдууна карап вермелийиз. Йа да, "Биз айнъ дурумда мъйъз, шимди онлар гиби давранърсак ийи ми оладжак?" дийе сормалъйъз.

A. Ески Антлашма'да буйурулан оруч

Бютюн Кутсал Китап'та тек бир дурумда Раб кенди халкъна оруч тутмая буйурду; о да бютюн йълда тек бир гюн: Кефарет (Арънма) Гюню'нюн арифе гюнүнде.

1. "Кефарет Гюню"

- Левилилер 16:29-31; 23:26-32 ; Сай 29:7



Ашаъдакилер сизин ичин сюrekli бир яса оладжак: Йединджи айън* онунджу гюню истеклеринизи денетлейеджексиниз. Герек Исраиллилер'ден, герексе аранъзда яшаян ябанджълардан хич кимсе чалъшмаяджак. 30 Чюнкю о гюн, Кâхин Харун сизи пак кълмак ичин гюнахларънъзъ баъшлатаджактър. РАБ'бин хузурунда бютюн гюнахларънъздан арънаджаксънъз. 31 О гюн Шабат'тър, сизин ичин динленме гюнодюр. Истеклеринизи денетлейеджексиниз. Бу сюrekli бир ясадър.

Бу айетлер Кефарет Гюню иле илгилидир. Муса'нън канунунда йълда йеди байрам буйурулду, 'Йом Киппур' денилен о Кефарет яда Арънма Гюню де алтънджъсъдър. О гюнде бютюн халкън гюнахларън баъшланмасъ ичин башкахин

чок титизлике тутулмасъ герекен биркач тъорен йерине гетирди. Ен кючюк янлъшлък, ен кючюк ексиклик о тъоренлери гечерсиз къладжактъ ве сонуч оларак халкън гюнахларъ аф едилмейеджекти. О йюзден бютюн халкън бу коркунч гюне хазърлък ятмаларъ шарт иди.

"Истеклеринизи денетлейеджексиниз" терджюме едilen съозлерин анламъ аслънда чок даха дерин: ески терджюме (Китабъ-Мукаддес) орада затен "джанларънъзъ алчалтаджаксънъз" язъйор.

- о гюнде хер Йахуди садедже йемектен вазгечмекле калмадъ, ама айнъ заман бютюн гюнюно дуа етмекле, гюнахларънъ итираф етмекле ве геледжек гюнюн коркунч тъоренине хазърлък япмакла гечирди.

Йани, о гюнюн амаджъ, инсаны йемек консунда биртакъм късътламалар гетирмек деилди. Раб миделеримизин, барсакларъмъзън дурумуна пек мерак етмийор; ама йюреклеримизин дурумуна бакъйор. Не заман, не кадар, нейи йедииимиз Ону илгилендирмийор, ама йюреимизде алчакгъонюллюлюк, итаат ве ен ьонемлиси, севги булунуйор му дийе соруойор.

Герчек оруч да садедже йемектен вазгечмек анламъна гелmez. Мезмур 69:10 "Аладъм, оручла кендиме джефа ейледим" (съозлюк: ашъръ езийет етмек, съкънть верmek) Иште, герчек оручта, Раббин истедии оручта, миделеримизе деил, ама рухларъмъза езийет верийоруз. Бу езийетин амаджъ да, кендимизи тербийе етмек ве йумушак, Раббин буйракларъна бойун емейе хазър олан бир йюрек яратмактър.

Ве бу оруч садедже о гюн ичин буйурулан бир ейлем иди. Бурадаки балантъ чок ьонемли: бу оруджа бир анлам верен, анджак бир сонраки гюн герчеклешеджеи курбан иди. Раб гюнахларъ баъшльйор, хем де о баъшланманън араджънъ салъйор, яни курбан хайванларъ. Сенин туттуун оруч хич бир гюнах баъшламаз.

Б. Ески Антлашма'даки диер оручлар

Ама онун дъшънда да Ески Антлашма'да Раббин халкънън оруч туттууну гъорюйоруз. Бу бирчок дефа беденсел бир тепки олабилир. Ӧрнеин: севдин бир киши ьолдоюнде, я да хаятънъ деиштирен бир каар алмадан ьондже, я да саваш гиби коркунч бир олайъ бекле-дииинде юзюнто ве стрес йозюнден вюджудун затен йемек арзусуну биле хиссетмийор; отоматик оларак оруч тутуйорсун.

Онун дъшънда каар веререк, яни Раббин буйрууна гъоре деил, гъонюллю оларак оруч тутмак да вар. Бу оруч заманларъ хем кишисел бир харекет, яда топлуджа верилен бир каар олабилир.

1. Техлике ве хасталък заманънда

а. Израил, Беняминлилере каршъ савашъркен оруч тутту - Хакимлер 20:26



Левилинин джарийесине япълан иренч гюнахтан сонра (Хакимлер 19), бютюн Израил бирлешип Бенямин оймаындан сучлу кишилери теслим етмелерини истедилер. Беняминлилер ону реддединдже ич саваш башладъ. Израил ордусу Раббе даныштъкларъ халде ики дефа кайбеттилер. Ўчундю салдъръдан ьондже яръм гюн оруч туттулар.

б. Филист савашънда Мизпа'да - 1.Самуел 7:6

Самуел заманънда Израил халкъ Филистинлилере савашмадан ьондже бютюн путларънъ атмая ве садедже Раббе тапмая каар верийор. Бу харекет, бютюн халкън тьевбеси, Раббе дьюнмеси иди. Аркаасындан Филистилерле савашъп онларъ йендилир, Самуел'ин бютюн гюнеринде савашсъз рахатлък ичинде яшадълар.

дж. Йехошафат, Едом тарафъндан техдит едилдинде оруч тутту - 2.Тар 20:3

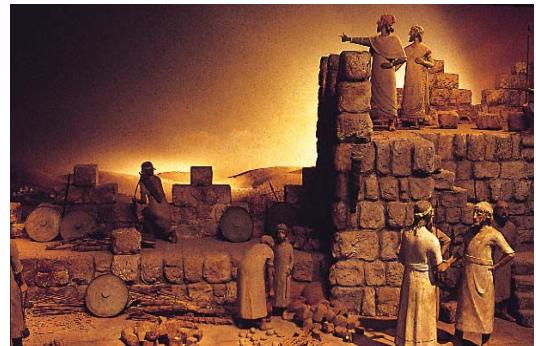
Моавъллар, Аммонулар ве Едомлулар, юч коджаман орду, бирлешип Йахуда кралънънъ йок етмейе калкъйор. Бунун юзерине крал Йехошафат бютюн халкъ тапънаын авлусуна топлуйор ве дуа едийор. Раб сърадан бир кишийе пейгамберлик верийор, о да "Сакинлешин, Раб бизи куртараджак" дийе илан едийор. Ертеси гюн Йахуда ордусу саваша дизилийор, ама саваш башламадан о юч дюшман ордусу бирбирлерини йок едийорлар.

д. Езра, сюргүндөн дъонеркен - Хез 8:21

70 йылдың сюргүндөн соң крал Кир Исаиллилере Йерушалим'е дъонмайе изин веријор. Езра дъонмайе разъ олан гъюноллюлери топлуйор. Бютюн халк кендини алчалтыйор, о техникели йолджулутан ындиже оруч тутуп Раббин ярдымънъ ве корумасынъ дилийор.

е. Нехемя - Нех 1:4

Нехемя Бабил'де крал сарайында гъоревли икен, Йерушалим'ин къотю дуруму хаккында хабер алъйор: гери каланлар ве дъоненлерин дуруму чок зиян имиш. Йерушалим'ин дуварларъ йъкък ве халк техникеде имиш. Нехемя гюнлердже дуа едийор, кенди ве халкън гюнахларънъ итираф едийор ве оруч тутуйор.



ф. Естер заманънда - Естер 4:3 ве 4:16

Кралън везири Хаман бютюн Йахудилери ылдюрмек ичин курназ бир план курмушту. Естер буну ырениндиже ону амджасъ Мордекай'a билдирийор. О да бютюн императорлукта яшаян Йахудилере оруч тутсунлар дийе буйруурийор.

г. Давут - 2.Сам 12:16-23

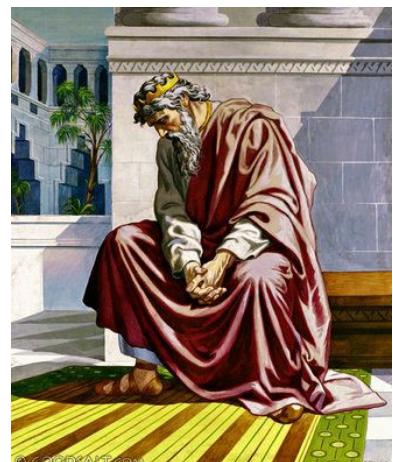
Батшеба олайындан соңа (зина ве катиллик) Раббин джезасъ оларак Батшеба'дан доан бебек хасталанъйор. Давут хем деринден тъовбе едийор, хем де бебеин хаятта калмасы ичин оруч тутуп дуа едийор.

х. Мезмур язаръ дюшманларъ ичин оруч тутту - Мез 35:11-13

2. Йас тутаркен

а. Йабеш-гилеад адамларъ крал Саул ичин йеди гюн оруч туттулар - 1.Сам 31:13; 1.Тар 10:12

б. Давут ве халк, савашта ыолен Саул ве Йонатан ичин оруч туттулар - 2.Сам 1:12



3. Тъовбе едеркен

а. Муса, Исаил'ин гюнахъ (алтын дана олайъ) йюзүндөн кърк гюн оруч тутту - Йаса 9:15-18

б. Крал Ахав баъшланмак ичин оруч тутту - 1.Краллар 21:17-29

Набот'ун юзюм баъ олайын соңа, Иляс Ахав'a Раббин джезасынъ билдирийор: "Сенин кралъяна сон вереджеим". Бунун юзерине, ен къотю крал олду халде, Ахав рубаларънъ йъртъп тъовбе едийор ве оруч тутуйор. Раб де бу тъовбейи гъорюп джезайъ ертeliйор (Ахав'ын олу кралъянынъ кайбедеджек).

дж. Нинова халкъ, Йунус'ун ваазънда оруч тутту - Йунус 3:4-10



д. Даниел, Исраил'ин гюнахларънъ итираф едерken оруч тутту - Дан 9:3-5

Даниел дору бир киши олдуу халде, халкънън гюнахларънъ итираф етти, кендини сорумлу хиссетти.

е. Езра заманънда - Нехемя 9:1-3

Бабил сюргюнлии заманънда Муса'нън кануну унутулмушту. Езра ону халка йениден окутуйор. Раббин съозюю ишитиндже бютюн халк топлуджа тъовбе едийор.

4. Белирли фелакетлери анмак ичин

- Сюргюн сърасънда ве сонрасънда ьозел оручлар тутулду Йерушалим'ин юзерине гелен фелакетлерин гюнлерини анмак ичин:

а. Бешинджи айън онунджу гюню: Тапънаън якълмасъ - Йеремя 52:12,13

б. Йединджи айън икинджи гюню: Гедаля'нън джинайети - 2.Краллар 25:23-95; Йеремя 41:1

дж. Онунджу айън онунджу гюню: Йерушалим'ин кушатилмасъ - 2.Краллар 25:1

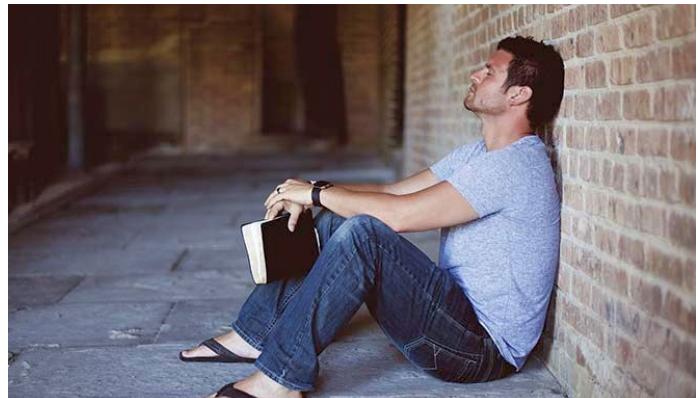
д. Дъордюндю айън докузунджу гюню: Йерушалим'ин дюшмеси - 2.Краллар 25:3-4

5. Ески Антлашма'да оруч тутманън амаджъ

а. Бютюн гъордююмюз ьорнеклерде оруч ичен гелен бир тепки иди: юзюджю бир олай олуйор, бунун юзерине киши яда топлум оруч тутмая карап верийор.

б. Оруч дини бир гъорев деилди, кимсе оруч туттуу ичин севап казандънън санмаздъ. Раббин халкъ Онунла дири бир илишкиде булунуйор ве башларъна не гелирсе ичен гелен дуйгуларла тепки гъостерийор: севинчли олайлар кутлама, шенлик ве илахилерле (ьорнеин: Муса'нън куртулуш илахиси - Чъкъш 15), юзюджю ве коркутуджу олайлар исе дуа ве оручла.

дж. Оруч айнъ заман кенди дюшюндже-леримизи ве тутумларъмъзь еткилейен бир харекет иди. "Руху юзмек, джанънъ алчалтмак" (Лев 23:26-32 - Кит.Мук.) ве "оручла кендиме джефа ейледим" (езийет еттим) (Кит.Мук.); руху тербийе етмек" (Мез 69:10) ве "алчакгъонюллю олмак" (Мезмур 35:13) гиби съозлер кулланъльйор.



Оруч тутаркен киши хаталарънъ, гюнахларънъ, ексик олдууну деринден анлъйор, Раббин ыонюнде къръльйор, тамамен Раббе теслим олуйор. Буну япаркен елбетте Раб тарафындан кабул едиледжеини умут едийор. Ойса Раб хер заман кадирдир, Онун каарларънъ оруч тутмакла деиштиреджеимизи дюшюнюрсек, алданъйоруз.

Инсан бирчок дефа Аллахъ ойнатаджаънъ санъйор: "Фаланджа дини харекет япарсам, Аллах бана борчлу олуйор ве дилеклерими кабул етмек зорунда оладжак." Оруч теслим олмак демектир, деил Танръйъ манипюле етмек."

д. Оруч тек башъна хич бир анлам ташъмъйор, хер заман ДУА иле бирликте гидийор. Оручсуз дуа олабилир, ама дуасъз оруч олмаз. Оруч анджак дуаларъмъзъ джиддилештирмек ичин япълан бир харекет олмалъ.

6. Ески Антлашма'да оруч насьл тутулурду?

а) Нормал оруч тутма йөнтеми: тюм гъдалардан вазгечмек, ама су ичилирди. Бугюнлерде бирчок киши садедже сальк амаджъйла, хич Аллахъ катмадан, оруч тутуйорлар. Докторлар да оруджун беденсел, тъбби файдаларънъ гъостермектедирлер. Ама оруджун сюресинде калорисиз ичеджеклер ичилмели (су, шекерсиз сютсюз чай ве кахве). Йокса беден зарап гъореджек.

б) Оруч ве перхиз - късмен тутулан оручлар вар: базъ йемек ве ичеджеклерден вазгечийорсун, садедже басит, лezзетли олмаян йийентилерле йетинийорсун. Хатта, гечиджи бир сюре ичин зевклер ве алъшканлъклардан вазгечмек биле кими кишилериндже оруч сайъльйор: телевизион ве синема оруджу, ТикТок ве сосял медялар оруджу, мюзик оруджу в.с.

дж) Надир дурумларда МУТЛАК оруч вардъ: не йемек йенилирди, не де су ичилирди. ыОрнеин: краличе Естер (Естер 4:16), яда Йени Антлашма'да елчи Павлус (Елчилерин Ишлери 9:9). Ама бунлар истисналар иди, анджак ен критик, ен хаяти дурумларда япълърдъ. Муса (Йаса 9:9) ве Иляс (1.Краллар 19:8) герчектен 40 гюн бойунджа су ичмелирсе, бу анджак Раббин бир муджизеси оларак мюмкүндюр.

д) Оруджун сюреси деиширди:

- генелликле бир гюн иди - гюнешин домасъндан батъшъна кадар (Хакимлер 20:26; 1.Самуел 14:24; 2.Самуел 1:12; 3:35).
- ама гедже гюндюз де олабилирди (Даниел 6:18).
- Естер'ин оруджу юч гюн сюрдю, гедже гюндюз. Дедиимиз гиби, бу чок ьозел бир дурум иди (Естер 4:16).

- Саул'ун дженазе тъоренинде, Йабеш-Гилеад'ын оруджу 7 гюнлюк иди 1.Сам 31:13; 1.Тарихлер 10:12. Давут да, чоджуу хаста олдуунда 7 гюн оруч тутту (2.Сам 12:16-18)
- Кутсал Йазъларда кайдедилен ен узун оручлар 40 гюнлюк оручлардъ (Муса ве Иляс)

7. Оручла илгили уярълар

а. Калъпчълък, тъоренджилик

Диккат етмезсек, оруч колайлькла гъостеришли бир тъорене дъонюшебилир. Июректен гелен, Рабле джанлъ бир илишкиден чъкан бир харекетин йерине анламсъз бир тъорен, бир адет, бир ритюел олуйор. Ески Антлашма'даки пейгамберлер шиддетле буна каршъ чъктълар.

Бунун ен чарпъджъ ьорнеи: Йешая бъолюм 58 ...

айет 3 - "Дийорлар ки, 'Оруч туттуумузу неден гъормюйорсун?' - бунун аркасъндаки анлайиш: "Оруч туттук му, Раб хемен истедиимиз япмая меджбурдур. Биз оручла Ону борджа соктук".

айет 4 - "Оруджунуз кавгайла, чекишмейле, шиддетли йумруклашмайла битийор." - халкън бу серт ве бенджил давраньшларъ, оруджун янльш амаджъила туттукларънъ гъострийор.

айет 5 - "Камъш гиби баш еип чул ве кюл юзерине ми отурмаль?" - халк, оруджун, тъовбенин семболик, симгесел харекетлерини йерине гетирийорду, факат йюреклеринде хич бир дешиклик олмадъ.

айет 6-9 - Инсан оручла тъовбе еттиини гъостермек истийор. Ама симгесел харекетин янъсъра практик хаятта дешикликлер япълмалъ: къотюлюн баларънъ чъоз, езиленлери сербест бърак, ач оланларла екмек пайлаш, факирлери евине гетир чъплаклъ ьорт ... иште о заман дуйуладжаксън, оруджун бир анламъ оладжак.

б. Инсанджа уйдурулан оручлар (Зекеря 7:1-14)

Йукаръда гъордююмюз гиби, Бабил сюргюнлююнун адъксънъ анмак ичин хер йъл "анма оруджуну" илан еттилер. Артък 70 йъл гечти; сюргюн едиленлерин торунларъ чоктан Бабил'и мемлекет сайдълар. Раббе данъшъп "Йъллардър яптъымъз гиби бешинджи ай оруч тутуп алайлъм мъ?" дийе сордулар. Раббин джевабъ: "Герчектен беним ичин ми оруч туттунуз?"

Ве сонраки айетлерде Раб гене айнъ джевабъ верийор: "Бен затен оруч истемийорум, итаат истийорум. Затен итаат етмедииниз ичин бу фелакет башъна гелди."

Дж. Иса ве оруч

1. Иса'нън заманънда Исаил'де насъл оруч тутулурду?



Бабил сюргюнлююндөн соңра 400 йыл гечти. Бу заман ичинде Йаҳудилерин гүнделик яшамъ ве инанчла илгили адетлери бирчок деишикликлere урадъ. Йаҳудилийн ичинде деишик мезхеплер ортая чыкты: Есенилер, Садукилер, Зелотлар ве ен чок таңынан Ферисилер. Айнъ заман бир ахрет беклентиси вардъ: херкес Месихин якънда геледжеини беклерди. Онун

гелишине хазърлык япмак ичин оруч арънма йолларындан бири иди. Айръджа Грек күлтюрю гиттикче даха фазла ыонем казанърдъ (Хеленизм). Греклерин дининде ве фелсефесинде кендини инкар етмек буююк бир рол ойнардъ; оруч да онун бир парчасъ иди.

Бъойледже оруч тутмак Иса'нън заманънда диндар кишилерин нормал бир уйгуламасъ иди, хатта онлардан бекленирди.

Лука 2:36-38'де Анна адънда бир кадънъ гъорюйоруз "О, тапънактан хич айрълмаздъ. Гедже гүндюз оруч ве дуаларла Аллаха хизмет едерди." Хатта пейгамберлик япрак, Иса'нън курттаръджъ оладжањъ мюјделеди.

Елчилерин Ишлери 10:30-31 - Орада Йаҳудилии кабул етмек истейен, Корнелиус адънда бир Ромаль йюзбашъ гъорюйоруз. Йъллардан бери герчек танръ олан Раббе тапънъп дуа едерди, хатта бир дору Йаҳуди адамдан бекленен давраньшларда булунарды: садака верmek ве оруч тутарак дуа етмек.



Лука 18:12 - Фериси иле Гюмрюкчу олайъ. Тапънакта дуа едеркен Фериси кендини ъоверек "хафтада ики кез оруч тутуйорум" дийор. Бу съозлерден оруджун артък насыл уйгуландъъ анлашъльйор: тамамен инсана севап казандъран динсел бир альшканлык олду. Артък тъовбе етмек, кендини алчалтмак яда Раббин корумасънъ дилемек гиби джидди рухсал конулар ичин оруч тутмак чоктан унтуулду.

2. Иса чъолде кърк гюн оруч тутту (Матта 4:1-9; Лука 4:1-2)

Бу олайън ыонеми: Халкън ыонюндеки гъоревини башламадан ыондже Иса дененмелийди. Халкла анлашъркен хер гюн йюзлердже денемелерле каршълашаджактъ: тараф тутмак, рюшвет алмак, ыофкели давранмак, сархошлук, зина В.С.

Еер Иса ялнъзлък ичинде Шейтанъ йенеджек кадар гюджю йокса, насыл хер гюн бу денемелере каршъ койсун? Иса'йъ аяртмая чальшан Шейтан, ойса Ону денеийен Бабасъ иди. О йюзден "Кутсал Рух" тарафъндан чьоле гъотюрюлрююн окуйоруз.

Муса ве Иляс да гъоревлеринин ыонемли бир парчасъ оларак кърк гюн, кърк гедже оруч тутту. Хатта Муса буну ики дефа япть: биринджи дефа Рабле булушуп кануну алъркен (Чъкъш 24:18; 34:28) ве икинджи дефа алтън дана олайъндан сонра, халкънън адъна тъовбе едеркен (Йаса 9:18).

Иляс исе, Кармел Даъ'нда Баал пейгамбер-лерини йендиктен сонра, краличе Изебел'Ин техдитлеринден качть, айнъ Муса'нън оруч туттуу йере, яни Сина Даъ'на, йолджуулук етти. Раб ону муджизеви бир бичимде бесле-диктен сонра, о кърк гюнлюк йолджуулукта хич бир шей йемеди.

Бу ики олайдан анлашълан: Муса ве Иляс гиби, Иса да сон дерендже ыонемли ве аджил бир кону ичин оруч тутту. Ферисилерин оруджуундан не кадар да фаркълъ: бурда ыолю бир ритюел, бир адет деил, ама коркунч бир рухсал саваш съоз конусудур. Оруч тутмак, бир ыолюм калъм меселесинде кулланълан рухсал бир силахтър.



3. Иса Дадаки Ваазъ'нда оруч хаккънда дерс верди (Мат 6:16-18)

"Ве оруч туттуунуз заман, икийюзлюлер гиби япмайън. Сурат асьп кара кара бакънърлар, йетер ки, инсанларын ыонюнде оручлу гъорюнсюнлер." Даха ыондже Иса садака вермек ве дуа етмек конуларънда конушту. Ве бу съозлерле о гюнлерде яйгън олан оруч уйгуламаларъна каршъ гидийор. Ферисилер дини харекетлерин ачъкта, херкесин ыонюнде япълмасънъ ыоретирдилер. Максат, башкаларъна бир дерс олсун, ибret версин. Иса гене, там терсини съойлуюйор: "Кимсе сени гъормейиндже, оруч тутмактаки асьл амаджън белли олуйор: сен ону Раб ичин ми япъйорсун, йокса башкаларъ сени гъорюп ыовсюнлер дийе ми?"

Базъларъ бурда "оруч туттуунуз заман" съозюн бир буйрук гиби йорумлуйорлар: "Иса ЕЕР демеди, ама ТУТТУУНУЗ ЗАМАН деди". Бу йорум янльштър. Иса'нън амаджъ оруджу буйурмак деилдир, йюреимизи яргъламактър. Хер не рухсал иш япарсак да, садедже Раббе бакалъм, инсанлара деил. Бу айнъ пренсиби бугюн илахилере уйгуляябилириз: сен микрофону капъп илахи съойлеркен, буну Раб ичин ми япъйорсун ... йокса Йоутубе, Фаджебоок ве ТикТок'та беени топламак ичин ми?

4. Йуханна'нън ьоренджилери Иса'я оруч хаккънда сору сордулар (Мат 9:14-17; Мар 2:18-99, Лук 5:33-39)



"Йахя'нън ьоренджилери хеп оруч тутуйорлар, дуа едийорлар. Ферисилерин ьоренджилери де айнъ ьойле япъйорлар. Ама сениникiler ийип ичийорлар." Дурум нейди? Иса, Матта'йъ (башка адъ Леви) ьоренджи олмая чаърдъ. Матта да хемен буююк бир шъолен верди. Йахя'нън ьоренджилер бу сору сормакла садедже оруч хаккънда билги алмак истемедилер; бу лаф бир сучлама иди: "Иса, бизим ьоретменимиз Йахя зинданда чюрийор, сен буна гене хич алдърмъйорсун. ьОренджилерине съйле ийип ичмесинлер".

Иса'нън джевабъ чок илгинчтир: "Гювей онларън арасънда икен, олур му сиз гювейинин аркадашларъна оруч туттурасанъз? Олмаз, туттурамазсынъз." Иса, Матта'нън вердии шъолени бурада бир дююне бензетирийор, евленен гювей де кендинцидир. Даветли олан гювейин аркадашларъ (= Иса'нън ьоренджилери) бу дурумда кутласынлар, шен олсунлар. Гъордююмюз гиби, оруч бир корку, стрес, тъовбе гъостергесидир. Ама не язык ки, Иса'нън заманънда оруч чоктан о амачтан узаклашмъшты, съкъдъжъ, анламсъз бир адет, дини бир йюк олмушту. Ойса бу съозлерле Иса оруджун асъл анламънъ вургуладъ.

Иса'нън ьоренджилерле гечирдии о юч бучук йъл онлар ичин бир дююне бензийорду: Иса'нън гючлю ишлерини ве не кадар попюлер олдууну гъордюлер. Иса да онларъ хер заман корурду. Ама ишлер хеп ьойле гитмейеджекти. **"ЬОйле гюнлер геледжек ки, Гювей онлардан альнаджак. Иште о гюнлерде оруч тутаджаклар."** (Лука 5:35)

Евет, Иса гьое альнънджа парти битмишти. Соң софрада онлара сорду: "Сизи не вакът кесе, торба ве пабуч олмадан йолламъштым, о вакът бир ексиниз олду му?" "Хич олмадъ", дедилер. Иса онлара деди: "Ама шимди кимин кесеси варса, ону алсън, кимин чантасъ варса да ьойле япсын. Ве кимин къльдъжъ йокса, мантосуну сатып бир тане къльч алсън. (Лука 22:35-36). Ве Елчилерин Ишлери китабънда затен о баскъларън наஸъл башладънъ гъорюйоруз.

Иса'нън "о гюнлерде оруч тутаджаклар" съюзю бир буйрук деилдир, бир пейгамберликтир. Оруч хер заман ичен гелен гъонюллю бир тепки олмалъ. Раб тъоренсел, ритюел оручларъ истемийор. Буну бир сонраки ьорнекте де гъореджеиз.

5. Рухсал савашта дуа ве оруджун гюджю (Матта 17:14-21)

Матта 17'де Иса янъна Петрус, Йуханна ве Йакуп'у алъп бир балкана бинийор. Орада онлара дирилиштен сонра аладжъ шанълъ беденин ве онун шъллаклънън къса бир ьонбакъшънъ салъйор. Иса'нън саъ ве солунда Муса ве Иляс да гъорюньюйор. Онларла Йерушалим'де насьл ьоледжеини конушуйор.

Бу шашъртъджъ ве харика
гъорюнтулерден сонра балкандан
инеркен там терс бир олайла
каршълашъйорлар: ьобюр докуз
ьоренджи бир чоджуктан бир къотю руху
чъкарамъйорлар. Иса ьоренджилерини
азарлайъп о джини бир съозле ковуйор.
Ама сонра башка бир себеп де
гъостерийор: "Гене де, бу тюр къотю рух
анджак дуа ве оручла чъкъйор." (Мат
17:21).



Бу сенарийо да геледжек заманъ гъостерен бир олайдър: даха ьондже ьоренджилер хич проблем-сиз ьюзлердже къотю рух ковмушлардъ. Ама балкандан инен юч ьоренджи ичин ьобюрлерин башарьсъзъльъ бир дерс олду: "Гювей альндыктан сонра шимдийе кадар яптымъз рухсал ишлер бир саваша дъонеджек. Артык "... Иса адънда. Амин!" гиби съойледиимиз биркач съоз йетерли олмаяджак: дуада савашмайъ ьоренмеллийиз"

Ве о савашта бизе ярдъм еден силахлардан бир танеси де орчтур. Джидди оларак дуа едеркен, йемеклере, ТВ сейретмейе, бош сохбетлере вакът йок. Там оларак дуа конусуна одакланъйоруз.

Шимди де илк килиселерде насьл оруч тутулдууну гъореджеиз ...

Д. Илк килиселерде оруч хаккънда ьорнеклер

1. Антакя килисесинде: мисйонерлери йолларкен (Елчи 13:1-3)

Антакя'даки топлуулун ичинде пейгамберлер ве муаллимлер вардъ ... 2 Онлар оруч тутуп Раббе хизмет еттилер. О вакът Кутсал Рух шъйиле конушту: "Бана Бар-Набас'ве Саул'у айърън. Бен онларъ бир иш ичин чаърдъм." 3 Ондан сонра оруч тутуп дуа еттилер. Ве еллерини онларън юзерине койуйуп онларъ йолджу еттилер.

Бурада Ески Антлашма'да гъормюш олдуумуз оруч себеплеринден фаркълъ бир танесини гъорюйоруз: джидди бир каар алмадан ьондже дуа едип оруч тутмак.

Йерушалим килисеси бютюн килиселерин 'ана килисеси' икен, Йахуди олмаян, Грек халкларън арасында 'ана килисеси' Антакя'да иди. Ве башларънда чок гючлю 5 кишилик бир ьондер екиби вардъ. Анадолу'да сада солда топлуулуклар олушмушту. Ама шимди илк дефа планълъ бир бичимде килиселер курмак амаджъйла мисйонерлер гъондермек истедилер.



Бу дурумда инсанджа давранабилирдилер. Ама дуая башвурдулар; хем де джидди, оручла дестекленен бир дуая. Раб де каршълък оларак кенди истеини онлара гъостерди.

2. Павлус Галатя'да: килиселерде ьондер атаркен (Елчи 14:21-23)

Павлус ве Барнабас, Антакя килисеси тарафъндан йолджу едилдиктен сонра ьондже Къбръс, сонра бугюнкю Коня етрафънда (ески адъ Галатя) чок къса заман ичинде юч килисе курабилдилер. Ама йолларъна девам едип онларь ялнъз бракмак зорунда идилер. Бу бебек килиселерине ким ьондерлик япаджактъ? ьОндерлик гъоревини янлъш кишилере теслим едерсен, килиселерин йъкълмасъна себеп оладжаксън. Бу коркунч бир сорумлулуктур. Ве о йюзден Павлус, Барнабас ве йерли иманлълар бу кааръ вермеден ьондже оруч тутуп джидди бир шекилде дуа еттилер.

"Ве оруч тутуп дуа еттилер. Бъойлеликле хер бир топлуулукта онлара ихтиярлар гъоревли кълдълар. Ондан сонра онларь иман еттиклери Раббе теслим еттилер" (Елчи 14:23)

Д. Елчи Павлус кенди хизметинде насьл оруч тутту?

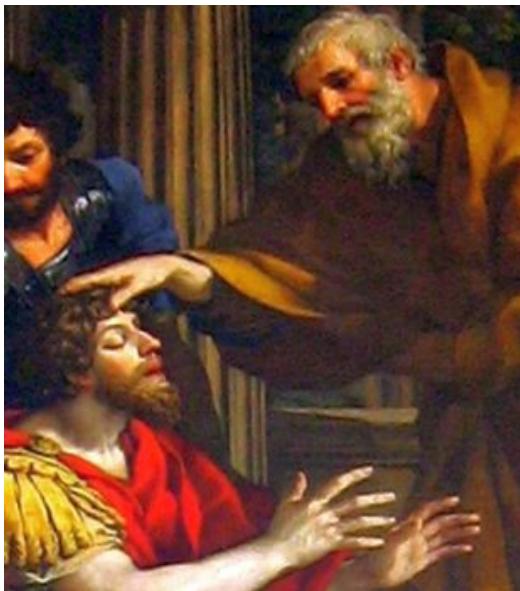
Павлус даха илк иман еттиинде юч гюн оруч тутту; ама бир адет, яда дини бир иш оларак деил. ьОле гюнешинден даха парлак бир ѿшък олан Иса'йъ гъордю, йере дюштю ве гъозлери къор оларак Шам касабасъна гирди. Йахуда адънда бир адамън евинде калдъ. Павлус песперишандъ, хаять алтюст олмушту. Сон йълларда кендини Иса'нън ьоренджилерини йок етмейе адамъштъ. Павлус ичин Иса, девлет тарафъндан идам едилен ве Аллах тарафъндан ланетли бир киши иди. Шимди исе айнъ о Иса она гъорюндю. Демек ьоренджилеринин "Иса дирилди" хабери доруйду.

Йетмийор бу, о Иса Павлус'а бир гъорев верди: "Беним адъмъ Аллахсъз миллетлere танътаджаксън". Бу, хаятънън ен буююк кризи иди ве бу дурумда не япаджаънъ шашъп Раб'ден айдънлък ве илхам истеди. Бу Павлус ичин о кадар джидди бир криз иди, деил бир, ама юч гюн оруч тутту, хем де ен аър бичимде, яни хич бир шей ичмеден. Бу бир тъовбе оруджу иди. Раб де онун джиддиилини гъорюп ючюндю гюн она Анания'йъ гъондеререк джевап верди.

Павлус 2.Коринтилер мектубунда сахте елчилерле боушуркен ики дефа кенди хизметинде чектии зорлуклар ве езийетлерден баҳсадийор: 6:4-10 ве 11:23-28. Орада сък сък ач калдънъ гъорюйоруз - кими кере истемейерек ач калдъ (11:27), ама бирчок дефа да биле биле оруч тутарак ач калдъ (6:5).

Неден ми? Чюнкю Павлус хер гюн съкънтыларла каршълаштъ, сък сък сон дередже джидди каарлар алмак зорунда калдъ. Павлус Фериси икен, хафтада ики гюн оруч тутаркен ону бир

альшканлък оларак ве севап дюшюндже сийле яптъ. Ама Месик ону чаърдъктан сонра оруч рухсал савашън бир парчашъ олду.



Е. Иманлънън рухсал хаятънда оруджун ролю

Сонуч оларак, бугюнлерде Месихчи оруч тутсун мү? Тутарса хенги бичимде тутсун?

Ен баштаки сору:

- НЕДЕН оруч тутмак истийорсун? Гечерли бир себеп вар мъ?
- Йюреинде АДЖИЛ бир ихтияч хисседийор мусун?

ГЕЧЕРСИЗ себеплер	ГЕЧЕРЛИ себеплер
"Херкес оруч тутуйор, бен де тутайъм"	"Раб бана иманлъ бир еш гъостерсин"
"Оруч туттум мү, Раб бени берекетлейеджек"	"Бириси бени төхдит етти, корку ичиндейим"
"Оручла гюнахъмъ ьодейейим"	"Чок къютю бир шей япъым. Раббе дъонейим"
"Бен де буююк бир иманлъ олмак истийорум"	"Бютюн топлуулук оларак тъовбе едийоруз"
"Бана дедилер: сен де оруч тут"	"Топлантьмъзън ьондерлери ким оладжак?"

Контраст оларак Куран'даки буйрууну гъозден гечирелим:

Бакара суреси 2:183,184 - "Ей Инананлар! Оруч, сизден ьонджекилере фарз кълъндъ гиби, Аллах'a каршъ гелмектен сакънасънъз дийе, сизе сайъль гюнлерде фарз кълъндъ."

Хадислерде анлатыйор, насыл Мухаммед' Медине'деки Йахудилерин оруч туттууну гъордю. Онун юзерине мюслюманларын да оруч туттууну буйурмуш. (Бухари 4.609).

Ве о динсел късканчлък ве рекабет дуйгуларъ йюзюнден бугюнлерде йюзлердже миллион киши Рамазан айънда оруч тутарак хер гюн кендилерине аджъ верийорлар. Бу, тамамен анламсъз, хатта заараръ бир уйгуламадър.

Ама бизим ичин бурадаки дерс недир? Биз де садедже "ъойлесине" оруч тутмаялъм. Сен шу анда бир кризин ичинде мисин? Хасталък, корку, тъовбе яда джидди бир карап вермек. О заман оруч тутабилирсин.



Икинджи сору: сен оруч туттуун заман не кадар джидди оларак дуа едийорсун. Сенин ичин дуа етмек ми даха ыонемли, йокса оруч тутмак мъ? Еер оруч даха ыонемли исе, хич тутма. Оруч анджак дуайъ гючлендирен бир харекеттир; ама дуа етмезсен, яда аз дуа едерсен, оруджун хич анламъ йок.

Йакътын гюджюню арттърмак ичин Дизел ве бензин моторларъна "бензин каткъсь" койуйорлар. Ве ону бензинин ичине дъоктюктен сонра араба герчектен аслан гиби чальшъйорлар. Ама дийелим, бензин депосу бомбош ве бир литре бензин каткъсь дъокюйорсун ... о заман 10 метре биле йолджуулук япамазсън. Иште, дуасъз оруч да ьойледир.

Үстелик, дуасъз оруджун зараръ да вар: бъойле беденсел, инсансал амачла япан оручлар инсанън гуруруну беслийорлар, бизи айнъ Ферисилерин дурумуна гетирийорлар. Бендже ыондже ийидже дуа етмесини ьоренелим. О конуда белли бир джиддилик казандъктан сонра оруч тутмамъзън заманъ геледжек.